

U S N E S E N Í

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobce: **L. Z.**, nar. ..., t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody, věznice Valdice, nám. Míru 55, 507 11 Valdice, zast. JUDr. Tomášem Sokolem, advokátem advokátní kanceláře Brož & Sokol & Novák, s. r. o., se sídlem Sokolská 60, Praha 2, proti žalované: **Vězeňská služba ČR, věznice Valdice**, se sídlem Valdice, Náměstí Míru 55, v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem,

t a k t o :

- I. Žaloba se o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Žalobci se v r a c í zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000,- Kč.**
- IV. Žalobci se v r a c í přeplatek soudního poplatku ve výši 2.000,- Kč.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou ze dne 26. 9. 2016, doručenou krajskému soudu dne 1. 11. 2016, domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalované ve smyslu § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Žalobce tvrdí, že ode dne 28. března 2012 jej žalovaná donucuje k tomu, aby vykonával trest odnětí svobody ve věznicích České republiky, a to nezákonně, tj. v situaci, kdy mu takovou povinnost neuložil a nepřikázal žádný legitimní trestní soud České republiky. Tvrdí, že není osobou ve smyslu § 12 odst. 9 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“), že neexistuje žádný legitimní a legální doklad orgánů činných v trestním řízení, který by potvrzoval opak jeho tvrzení, a že od 28. března 2012 není žádná věznice v České republice oprávněná k tomu, aby jej přijala do výkonu trestu odnětí svobody a donucovala jej k němu. Uvedl, že se nejmenuje „odsouzený“, že se nenarodil v Č. B. 135, ani v České republice, ale že se narodil v Č. B., č. p. 135, okres P. – s., v Československé republice. V České republice tedy neexistuje legální a legitimní dokument, písemně vyhotovené nařízení výkonu trestu odnětí svobody, kterým by bylo žalované dáno oprávnění donucovat jeho osobu k výkonu trestu odnětí svobody. Má zato, že žádný orgán žalované ode dne 28. 3. 2012 až dosud neměl a nemá aktivní legitimaci k oprávněnému donucování jeho osoby k výkonu trestu odnětí svobody v jakékoliv věznici České republiky.

Žalobce konstatoval, že do výkonu trestu odnětí svobody se přijímají výhradně odsouzené osoby (k tomu citoval příslušná ustanovení zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 169/1999 Sb.“), přičemž platí to, že do výkonu trestu odnětí svobody lze přijmout odsouzeného jen na základě písemného nařízení výkonu trestu vyhotoveného soudem. Žalobce podrobně vylíčil, jak se do věznice dostal, že byl dne 28. 3. 2012 přítomen u jednání v budově Vrchního soudu v Praze, kdy jej po jeho skončení jednání „odchytili“ příslušníci žalované, spoutali jej a „odtáhli“ do věznice Praha - Pankrác, a to v situaci, kdy jim to nenařídil žádný předseda senátu trestního soudu a kdy neexistoval jediný právní důvod pro to, aby jej příslušníci žalované „odtáhli“ do věznice. Po převozu do věznice Valdice jej zaměstnanci žalované neoprávněně donucují vykonávat trest odnětí svobody podle zákona č. 169/1999 Sb. a vyhlášky č. 345/1999 Sb., jako by byl osobou odsouzenou, jeho protesty ignorují nebo se jim smějí. Tvrdí, že žalovaná, tedy správa věznice Valdice, nevlastní dokumenty ve smyslu § 6 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb. a ve smyslu § 3 odst. 1 vyhlášky č. 345/1999 Sb., a proto jej nesmí donucovat k vykonávání trestu odnětí svobody.

Žalobce proto žádal, aby krajský soud vydal rozsudek, kterým by žalované zakázal donucovat jej k výkonu trestu odnětí svobody ve věznicích České republiky, a aby jí současně přikázal, aby mu zajistila svobodný odchod z objektu věznice Valdice.

Ve vyjádření k žalobě žalovaná označila žalobu za nedůvodnou a navrhla její zamítnutí. Poukázala na úpravu výkonu trestu odnětí svobody v trestním zákoníku, trestním řádu a podrobnou úpravu podmínek výkonu trestu odnětí svobody ve speciálním zákoně, tj. zákoně č. 169/1999 Sb. a vyhl. č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody. Konstatovala rovněž, že dozor nad dodržováním právních předpisů při výkonu trestu provádí krajské státní zastupitelství, v jehož obvodu se trest vykonává (§ 78 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb.).

Žalovaná dále uvedla, že z dokumentů založených v osobním spisu žalobce je patrné, že žalobce byl jako obviněný zadržen policejním orgánem podle § 75 trestního řádu dne 17. 4. 2011, do výkonu vazby byl umístěn na základě usnesení o vzetí do vazby a příkazu k přijetí do vazby (oba dokumenty vydal Okresní soud Plzeň – jih dne 19. 4. 2011 pod sp. zn. 13 Nt 116/2011). Do výkonu trestu odnětí svobody byl žalobce dodán z výkonu vazby na základě rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 1. 2012, čj. 4 T 10/2011-2493, ve spojení s nařízením výkonu trestu vydaném předsedkyní senátu Vrchního soudu v Praze pod sp. zn. 4 T 10/2011 a sp. zn. 8 To 28/2012 dne 28. 3. 2012. Uvedené doklady byly příslušnými soudy řádně předány žalované a jsou založeny v první části osobního spisu, který je veden k osobě žalobce.

V replice na vyjádření žalované vyslovil žalobce zásadní nesouhlas s její argumentací a má zato, že jediným relevantním dokumentem nevyvrátila a nezpochybnila jeho žalobní tvrzení. Samotné vyjádření pak označil i za nicotné.

Žalovaná k tvrzením žalobce uvedeným v jeho replice odkázala na skutečnosti uvedené ve svém vyjádření k žalobě a na listinné důkazy, které k němu přiložila. Setrvala na názoru, že žalobce je umístěn ve výkonu trestu odnětí svobody na

základě pravomocných rozhodnutí vydaných příslušnými soudy, které jsou založeny v první části osobního spisu žalobce ve věznici Valdice, tak jak to je stanoveno příslušnými ustanoveními trestního řádu.

Žaloba nemohla být krajským soudem projednána a musela být odmítnuta z následujících důvodů.

Krajský soud v první řadě zkoumal, zda jsou splněny podmínky řízení, za kterých se může podanou žalobou zabývat věcně, a dospěl k závěru, že nikoliv.

Dle § 2 s. ř. s. poskytují soudy ve správním soudnictví ochranu „*veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon*“. Podle § 4 odst. 1 písm. c) s. ř. s. rozhodují soudy ve správním soudnictví o ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu (přitom ustanovení § 4 odst. 1 písm. a/ s. ř. s. vysvětluje obsah použité legislativní zkratky „správní orgán“ tak, že jde o zásahy správních orgánů v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy). Podle § 82 a násl. s. ř. s. „*každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný*“.

V dané věci žalobce napadl zásah, resp. činnost, žalované spočívající v tom, že jej dle jeho tvrzení nezákonně donucuje k tomu, aby vykonával trest odnětí svobody ve věznicích České republiky, přičemž současně tvrdí, že mu takovou povinnost neuložil a nepřikázal žádný trestní soud České republiky.

Výkon trestu odnětí svobody je v obecné rovině upraven trestním řádem a o tom, zda bude někomu uložen či nikoliv, rozhodují soudy v trestním řízení. Vězeňská služba České republiky je dle zákona o výkonu trestu odnětí svobody orgánem zajišťujícím výkon tohoto trestu a byla zřízena zákonem č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky (dále též jen „zákon č. 555/1992 Sb.“). Dle § 2 a § 3 cit. zákona zajišťuje Vězeňská služba České republiky střežení odsouzených, dozor nad nimi, metody zacházení s odsouzenými a stanovené podmínky výkonu trestu. Vězeňská služba činí v průběhu výkonu trestu ve vztahu k odsouzeným velké množství činností v rámci úkolů jí stanovených (§ 2 zákona č. 555/1992 Sb.), avšak ne celou její činnost, resp. ne každý její úkon v rámci její činnosti, je možné považovat za úkon správního orgánu ve smyslu soudního řádu správního, neboť ne každý úkon je výsledkem rozhodování o právu či povinnosti odsouzeného v oblasti veřejné správy. Pouze v případě rozhodování o právu či povinnosti odsouzeného v oblasti veřejné správy by v konkrétní věci vystupovala Vězeňská služba ČR či její složka jako správní orgán ve smyslu soudního řádu správního. Soud ve správním soudnictví přitom do činnosti Vězeňské služby a jejích složek, která není výsledkem rozhodování správního orgánu ve smyslu soudního řádu správního, není oprávněn nijak zasahovat ani ji přezkoumávat, neboť k tomu nemá pravomoc.

Klíčovým ustanovením pro určení věcí spadajících do pravomoci soudů ve správním soudnictví je tedy, jak je již shora uvedeno, ustanovení § 2 s. ř. s. Správní soudnictví je koncipováno jako soudnictví veřejného práva a soudy v něm poskytují ochranu jen ve věcech subjektivních oprávnění a povinností veřejnoprávního charakteru a rozhodují v dalších věcech veřejného práva, v nich však jen tehdy, jestliže s. ř. s. takovou ochranu výslovně a konkrétně zakládá. Žalobu ve správním soudnictví proti rozhodnutí správního orgánu či na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu lze podat jen tam, kde podle předpisů hmotného práva správního je založena pravomoc správního orgánu rozhodovat ve věcech veřejnoprávních.

Krajský soud tedy dospěl k závěru, že s ohledem na povahu žalobou napadeného „zásahu“, resp. činnosti, žalované, není splněna jedna z podmínek řízení, přitom se jedná o nedostatek neodstranitelný. Nedostatek podmínky řízení soud spatřuje v absenci nezákonného zásahu správního orgánu ve smyslu ustanovení s. ř. s. (§ 2, § 4 odst. 1 písm. c/ ve spojení s § 4 odst. 1 písm. a/, § 82 a násl. s. ř. s.). Proto musel žalobu ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítnout.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Ve smyslu ustanovení § 10 odst. 3 poslední věty zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut. Podmínky citovaného ustanovení byly splněny, žalobci proto bude po právní moci tohoto usnesení vrácen zaplacení soudní poplatek ve výši 2.000,- Kč.

Usnesením krajského soudu ze dne 24. 11. 2016 byl žalobce po nepřiznání osvobození od soudního poplatku vyzván, aby jej zaplatil ve výši 2.000,- Kč podle pol. 18 bod 2d) sazebníku soudních poplatků (přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozd. předpisů). Vzhledem k tomu, že předmětný soudní poplatek byl uhrazen na účet krajského soudu dne 2. 12. 2016 a následně ještě jednou v kolkových známkách dne 6. 12. 2016, bylo zaplaceno více, než činila poplatková povinnost. Krajský soud proto v souladu s ustanovením § 10 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb. žalobci přeplatek vrací.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti

němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové dne 27. září 2017

JUDr. Jan Rutsch v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
L. P.